

Vergaderjaar 2011–2012

22 112

Nieuwe Commissievoorstellen en initiatieven van de lidstaten van de Europese Unie

Nr. 1335

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 20 januari 2012

Overeenkomstig de bestaande afspraken heb ik de eer u hierbij 14 fiches aan te bieden die werden opgesteld door de werkgroep Beoordeling Nieuwe Commissievoorstellen (BNC).

Fiche 1: Mededeling en verordening Erasmus voor Iedereen (Kamerstuk 22 112, nr. 1332)

Fiche 2: Inzake verordeningen European Venture Capital Funds en Social Entrepreneurship Funds (Kamerstuk 22 112, nr. 1333)

Fiche 3: Mededeling Oplossing van grensoverschrijdende successiebelastingproblemen in de EU (Kamerstuk 22 112, nr. 1334)

Fiche 4: Mededeling Actie Plan financiering MKB

Fiche 5: Verordening inzake de vaststelling van een programma voor het milieu en klimaatactie (LIFE) (Kamerstuk 22 112, nr. 1336)

Fiche 6: Richtlijn consulaire bescherming voor burgers van de Unie in het buitenland (Kamerstuk 22 112, nr. 1337)

Fiche 7: Richtlijn hergebruik van overheidsinformatie, mededeling Open gegevens en het besluit over hergebruik van documenten van de Commissie (Kamerstuk 22 112, nr. 1338)

Fiche 8: Verordening tot vaststelling van het programma «Europe for Citizens» 2014–2020 (Kamerstuk 22 112, nr. 1339)

Fiche 9: Mededeling over mensenrechten en democratie in het externe optreden van de EU (Kamerstuk 22 112, nr. 1340)

Fiche 10: Verordening maatregelen niet-duurzame visserij (Kamerstuk 22 112, nr. 1341)

Fiche 11: Verordening EU-ambtenarenstatuut (Kamerstuk 22 112, nr. 1342)

Fiche 12: Mededeling Eco-innovatie Actie Plan (Kamerstuk 22 112, nr. 1343)

Fiche 13: Richtlijn betreffende de gunning van concessieopdrachten (Kamerstuk 22 112, nr. 1344)

Fiche 14: Richtlijnen betreffende het gunnen van overheidsopdrachten
(Kamerstuk 22 112, nr. 1345)

De staatssecretaris van Buitenlandse Zaken,
H. P. M. Knapen

Fiche: Mededeling Actie Plan financiering MKB

1. Algemene gegevens

Titel voorstel: Communication from the Commission to the Council, to the European Parliament, to the Committee of the regions, and the European and Social Committee – An action plan to improve access to finance for SMEs (SEC(2011) 1527 final).

Datum Commissiedocument: 7 december 2011

Nr. Commissiedocument: COM(2011) 870

Pre-lex: http://ec.europa.eu/prelex/detail_dossier_real.cfm?CL=en&DosId=201189

Nr. impact assessment Commissie en Opinie Impact-assessment Board: De Commissie heeft geen Impact assessment opgesteld. De Commissie geeft aan dat toekomstige of reeds gepubliceerde initiatieven die volgen uit dit Actie Plan -waar relevant- een impact assessment zullen bevatten.

Behandelingstraject Raad: Het Actie Plan zal worden behandeld in de Raad voor Concurrentievermogen.

Eerstverantwoordelijk ministerie: Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie

2. Essentie voorstel

De Commissie presenteert met dit Actie Plan diverse voorstellen die trachten de toegang tot financiering voor het Europese MKB te vergemakkelijken en een significante bijdrage te leveren aan groei. Moeilijkheden wat betreft toegang tot financiering zijn een van de centrale obstakels voor de groei van het MKB. Diverse voorstellen uit dit Actie Plan zijn/worden in afzonderlijke Commissievoorstellen uitgewerkt. In dit fiche wordt derhalve daar waar nodig naar deze voorstellen verwezen en wordt de focus gelegd op de (nog) niet afzonderlijk uitgewerkte voorstellen. De Commissie komt in het Actie Plan ten eerste met verschillende voorstellen omtrent regelgeving (H3) en gaat hierbij in op onderzoeken naar venture capital investeringen, staatssteunregels, een single access point voor informatie op EU niveau, een rapportage over kapitaaleisen aan banken en de Late Payments Directive. Ten tweede komt de Commissie met voorstellen voor financiële maatregelen voor het MKB (H4). Daarbij gaat zij in op een specifiek garantie-instrument voor de culturele en creatieve sector. Ten slotte schetst de Commissie overige voorstellen die het klimaat voor het MKB dienen te verbeteren (H5). De versterking van het Enterprise Europe Network, een online portal over EU financiering, monitoring van leningen aan het MKB en informatie-uitwisseling over kwalitatieve ratings komen daarbij aan de orde, alsook studie naar Europese *business angel* netwerken, het promoten van een beursnotering voor het MKB en een review van leningpraktijken.

3. Wat is de Nederlandse grondhouding ten aanzien van de bevoegdheidsvaststelling, subsidiariteit en proportionaliteit van deze mededeling en de eventueel daarin aangekondigde concrete wet- en regelgeving? Hoe schat Nederland de financiële gevolgen in, alsmede de gevolgen op het gebied van regeldruk en administratieve lasten?

a) Bevoegdheid

De Commissie baseert de bevoegdheid op de prioriteiten gesteld in Europe 2020, the EU's growth strategy for the coming decade, alsook in de Single Market Act en de Small Business Act.

b) Subsidiariteits- en proportionaliteitsoordeel

Subsidiariteit

Nederland beoordeelt de subsidiariteit positief. De activiteiten die de Commissie aankondigt richten zich op het ondersteunen en aanvullen van het beleid van de lidstaten ten aanzien van het verbeteren van de toegang van het MKB tot financiering. De Commissie streeft met dit Actie Plan onder meer naar betere toegang tot financiering en meer transparantie qua informatieverstopping. Gezien het internationale karakter van deze onderwerpen en financiële markten is het gepast om acties aangaande dit onderwerp op Europees niveau te ondernemen. Het betreft geen vervanging van nationale initiatieven of bindende beslissingen op EU-niveau. Diverse voorstellen uit dit Actie Plan worden in afzonderlijke Commissievoorstellen uitgewerkt. De subsidiariteit van die voorstellen wordt in betreffende fiches beoordeeld.

Proportionaliteit

De EU ziet haar rol in het ondersteunen of aanvullen van wat lidstaten doen en gaat daarbij op de meeste onderdelen niet verder dan nodig. Het kabinet vraagt zich wel af of een specifieke garantiefaciliteit voor de creatieve en culturele sector gerechtvaardigd is. Nederland zal de aandachtspunten vanuit de creatieve en culturele sector in eerste instantie willen meenemen in de onderhandelingen over de generieke garantiefaciliteit. Het voorstel heeft geen gevolgen voor nationale wet- en regelgeving.

c) Financiële implicaties EU-begroting

Dit Actie Plan bevat geen nieuwe financiële implicaties: de voorstellen die financiële implicaties hebben, worden in afzonderlijke Commissievoorstellen uitgewerkt.

Voor de debt and equity facilities onder COSME (Programme for the competitiveness of enterprises and SME's) is het indicatieve budget € 1.4 mrd. en onder Horizon 2020 € 3.8 mrd.

d) Financiële consequenties (incl. personele) voor rijksoverheid en/ of decentrale overheden

Het Actie Plan heeft geen directe financiële consequenties voor de Rijksoverheid en/of decentrale overheden. Indien de programma's die worden opgezet cofinanciering vanuit de Rijksoverheid en/of decentrale overheden vereisen, wordt hier door de Raad apart over besloten en vindt in Nederland een afzonderlijke beoordeling plaats van het Commissievoorstel.

In het huidige Competitiveness and Innovation Framework Programme (CIP) is de verplichting tot nationale cofinanciering (50%) van het Enterprise Europe Network (EEN) opgenomen. Niet duidelijk is hoe de Commissie de toekomstige financiering van EEN ziet. Op de begroting van ELenI is t/m 2013 een bedrag van € 540 000 voorzien. Over het budget voor de jaren daarna is nog geen zekerheid te geven. De financiële gevolgen zullen worden ingepast op de begrotingen van de verantwoordelijke departementen, conform de regels budgetdiscipline.

e) Financiële consequenties (incl. personele) voor bedrijfsleven en burger

Bedrijven (MKB) kunnen kredieten/garanties krijgen uit voorstellen genoemd in dit Actie Plan, deze voorstellen zijn veelal in afzonderlijke Commissievoorstellen uitgewerkt.

f) Gevolgen voor regeldruk/administratieve lasten voor rijksoverheid, decentrale overheden, bedrijfsleven en burger

Eenzijds gaan met deelname aan programma's zoals de leningfaciliteit administratieve lasten gepaard. Nederland acht het van belang dat de administratieve lasten zo laag mogelijk zijn zonder een goede controle in de weg te staan. Anderzijds bevat het voorstel diverse bepalingen die er expliciet op zijn gericht om de administratieve lasten te verminderen.

4. Nederlandse positie over de mededeling

Nederland acht, net als de Commissie, het verbeteren van de toegang van het MKB tot financiering, om daarmee de groei van MKB te bevorderen, een belangrijke prioriteit. Kapitaalverschaffing aan bedrijven levert immers een belangrijke bijdrage aan het goed functioneren van de economie. Het waarborgen van toegang tot financiering vormt dan ook een belangrijk aspect van het versterken van het Europese groeivermogen.

1. Voorstellen omtrent regelgeving

De Commissie komt met diverse voorstellen met betrekking tot **regelgeving** (H3). Diverse voorstellen hieromtrent zijn/worden in afzonderlijke Commissievoorstellen uitgewerkt. In de betreffende voorstellen is een groot aantal acties opgenomen ter verbetering van de positie van het MKB en de toegang tot financiering. Voor de Nederlandse standpunten wordt verwezen naar betreffende fiches (European Venture Capital Funds COM(2011) 860, Europees Social Entrepreneurship Funds COM(2011) 862, Annual financial statements COM(2011) 684).

Nederland staat positief tegenover de door de Commissie voorgestelde **onderzoeken** naar venture capital investeringen door banken en verzekeringsmaatschappijen en naar de belemmeringen voor grensoverschrijdende investeringen door belastingen.

De Commissie zal een aantal **staatssteunregels**, inclusief die m.b.t. risico kapitaal, en de General Block Exemption Regulation aan een review onderwerpen om de Europe 2020 doelen te bereiken en om op de behoeften van het MKB in te spelen. Nederland kijkt met belangstelling uit naar de resultaten van de review en zal deze onder meer op level playing field, marktwerking en administratieve lasten beoordelen.

Voorts doet de Commissie het voorstel om t.b.v. betere zichtbaarheid van «listed» MKB een **single access point** voor informatie op EU niveau in te richten. Nederland steunt deze «1-loket-gedachte». Dit kan bijdragen

aan betere informatieverschaffing tussen MKB en potentiële investeerders.

Nederland kijkt met interesse uit naar het rapport en de aanbevelingen van de European Banking Authority (EBA) m.b.t. de **kapitaaleisen aan banken** en de impact daarvan op het MKB, alsmede naar het voorstel van de Commissie over de huidige risicoweging van MKB. Nederland benadrukt dat de toegang tot financiering van MKB hierdoor niet disproportioneel gehinderd mag worden. Nederland acht het van groot belang dat evt. voorstellen voor aanpassingen goed kunnen worden bezien en besproken worden met banken, bedrijven en andere stakeholders.

Voor het verkorten van betaaltermijnen ter ondersteuning van het MKB is de **Late Payments Directive** aangenomen. Deze dient door de lidstaten voor maart 2013 geïmplementeerd te zijn. Het kabinet acht deze richtlijn van groot belang om late betalingen van overheden terug te dringen. Zeker in tijden van economische crisis is het van belang dat overheden het goede voorbeeld geven en op tijd betalen. Het kabinet steunt dan ook het verzoek van de Commissie aan de lidstaten om de richtlijn vervroegd te implementeren. Het kabinet heeft ook toegezegd om deze richtlijn zo spoedig mogelijk om te zetten in nationale wetgeving. Het Nederlandse wetsvoorstel ligt heden bij de Raad van State.

2. Voorstellen omtrent financiële maatregelen voor het MKB

De Commissie komt met diverse voorstellen met betrekking tot **financiële maatregelen voor het MKB** (H4). Diverse voorstellen hieromtrent worden in afzonderlijke Commissievoorstellen uitgewerkt. In de betreffende voorstellen is een groot aantal acties opgenomen ter verbetering van de positie van het MKB en de toegang tot financiering. Voor de Nederlandse standpunten wordt verwezen naar betreffende fiches (Horizon 2020 COM(2011) 808, EU-platforms voor eigen en vreemd vermogen COM(2011) 662, COSME COM(2011) 834 en TK 21 501-20, nr. 532 en 22 112, nr. 1246, European Union Programme for Social Change and Innovation COM (2011) 609), Creatief Europa COM(2011) 785 final en COM(2011) 786 final. In zijn algemeenheid kan hierbij gesteld worden dat het kabinet de meeste door de Commissie voorgestelde maatregelen onder bepaalde voorwaarden steunt. De financiële gevolgen na 2013 maken onderdeel uit van de onderhandelingen over het Meerjarig Financieel Kader. In dit licht hecht Nederland eraan dat besprekingen niet vooruitlopen op de integrale besluitvorming betreffende het MKB.

De Commissie stelt voor om in aanvulling op de generieke garantie-instrumenten een specifiek garantie-instrument voor het MKB in de **culturele en creatieve sector** te introduceren. Nederland is van mening dat het van belang is dat de Europese Unie goede randvoorwaarden voor het bedrijfsleven schept, bijvoorbeeld door het verbeteren van toegang tot kapitaal voor het MKB. Het kabinet is van mening dat dergelijke financiële instrumenten een uitzonderlijk middel dienen te blijven binnen de EU-begroting en vraagt zich daarom af of de creatieve industrie van een dergelijke andere aard is, dat voorgestelde specifieke garantiefaciliteit gerechtvaardigd kan worden. Nederland zal de Commissie vragen om verduidelijking waarom een aparte garantiefaciliteit voor de creatieve industrie nodig zou zijn. Nederland zal de aandachtspunten vanuit de creatieve en culturele sector in eerste instantie willen meenemen in de onderhandelingen over de generieke garantiefaciliteit. Zie ook BNC-fiche Creatief Europa.

3. Overige voorstellen ter verbetering van het klimaat voor het MKB

De Commissie geeft aan het Enterprise Europe Network (**EEN**) te willen versterken omwille van betere informatieverschaffing aan het MKB over verschillende bronnen van financiering. Nederland deelt de mening van de Commissie dat goede informatieverschaffing over financieringsbronnen aan het MKB van belang is. De Commissie zal daarnaast alle informatie over EU financiering beschikbaar stellen via een **online portal**. Nederland onderschrijft het belang hiervan, alsook het belang dat deze informatie over EU financieringsinstrumenten door banken en andere financiële intermediairs wordt gepromoot. Ook het voorstel van de Commissie waarbij zij de **monitoring van leningen aan het MKB** gaat verbeteren acht Nederland zeer waardevol, alsmede het voorstel dat de Commissie het uitwisselen van goede voorbeelden en ervaringen over (**kwalitatieve**) **ratings** gaat promoten. Hierbij merkt Nederland wel op dat hier pragmatisch mee moet worden omgegaan. Kwalitatieve indicatoren voor resultaten, waaronder het zichtbaar maken van een track record, zijn voor starters immers vaak moeilijke aangelegenheden.

Het kabinet acht, net als de Commissie, de nadere bestudering van de Europese **business angel netwerken** van belang om grensoverschrijdende investeringen te kunnen stimuleren. Over zaken als investment en investor readiness programma's en het verbeteren van matching tussen vraag en aanbod naar venture capital denkt Nederland graag mee over de mogelijkheden en ideeën.

De Commissie verwoordt dat er maatregelen nodig zijn om een gunstiger klimaat te creëren voor MKB dat op zoek is naar groeikapitaal en geeft hierbij aan dat het promoten van een **beursnotering** tot de mogelijkheden behoort. Promotieactiviteiten kunnen zo veel mogelijk bij bestaande Europese instituties worden ondergebracht die reeds bij de meeste doelgroepen bekend zijn en een rol omtrent financiering hebben waardoor synergie mogelijk wordt.

Nederland steunt de intentie van de Commissie om in 2012 de leningpraktijken inclusief de transparantiemechanismen te onderwerpen aan een **review** alsook de aanmoediging aan de lidstaten om nationale MKB financierings-fora op te richten die kunnen bijdragen aan het schetsen van oplossingen voor een verbeterde toegang tot financiering voor het MKB. Het gezamenlijk nadenken tussen overheid, bedrijfsleven en wetenschap over mogelijke oplossingen is immers van groot belang. Daarbij hoeft een forum in de ogen van Nederland geen vast overlegorgaan te behelzen. Juist een wisselende groep van betrokkenen die gezamenlijk nadenken kan steeds nieuwe ideeën en creatieve oplossingen mogelijk maken.